

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

ИСКАНЕ

от

ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗА ПРИЕМАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРИЛАГАНЕТО НА
ЧЛ. 4, АЛ. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА ОТНЕМАНЕ В ПОЛЗА НА ДЪРЖАВАТА НА
ИМУЩЕСТВО, ПРИДОБИТО ОТ ПРЕСТЪПНА ДЕЙНОСТ (ОТМ. ДВ, БР. 38/2012 Г., В
СИЛА ОТ 19.11.2012 Г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност (отм. ДВ, бр. 38/2012 г., в сила от 19.11.2012 г.) със закона се уреждат условията и редът за налагане на обезпечителни мерки и отнемане в полза на държавата на имущество, придобито пряко или косвено от престъпна дейност. Според чл. 4, ал. 1 от Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност (ЗОПДИППД), по реда на закона се отнема имущество, придобито през проверявания период от лица, за които е установено, че са налице основанията по чл. 3, и в конкретния случай може да се направи основателно предположение, че придобитото е свързано с престъпната дейност на лицата, доколкото не е установен законен източник.

Съдебната практика на Върховния касационен съд не е ясна и категорична при прилагане на чл. 4, ал. 1 от закона, относно необходимостта от наличие на причинно-следствена връзка между конкретната престъпна дейност и придобитото имущество, както и по отношение на последиците, когато в производство по реда на ЗОПДИППД не се установи законен източник на доходите за придобиване на имуществото в проверявания период.

В мотивите на Решение № 750 от 13.12.2010 г. на IV гр. отделение по гр. д. № 952/2009 г. на Върховния касационен съд (ВКС) съдебният състав приема, че според задължителната съдебна практика по чл. 290 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), е необходимо да съществува връзка между придобиването на имуществото с конкретно установената престъпна дейност. В решението се посочва, че това е така, „защото подлежащото на отнемане имущество се определя като облага от престъпна дейност и една от целите на закона е да се предотврати и да се ограничи възможността за извличането ѝ. Придобиването на имущество от извършителя на

престъпление по чл. 3, ал. 1 ЗОПДИППД може да е както пряко, така и косвено от престъпна дейност. Във всички случаи трябва да има такава връзка или да може да се направи предположение за съществуването, т.е. тя да следва логически от твърдяните факти и сочената взаимовръзка между тях. Неустановяването на законен източник за придобиване на имуществото не замества предположението за връзка с престъпната дейност.”

В Решение № 834 от 23.12.2010 г. на IV гр. отделение по гр. д. № 1417/2009 г. на ВКС, съдът приема, че „когато не е установен законен източник за придобиване на имуществото, съдът изгражда изводите си налице ли е връзка между престъпната дейност и доходите, послужили за придобиване на имуществото въз основа на конкретиката на случая; въз основа на фактите, свързани с вида на престъплението и цялостните данни за характера на осъществявана престъпна дейност”. В този смисъл са Решение № 17 от 26.04.2011 г. на III гр. отделение по гр. д. № 462/2010 г. на ВКС и Решение № 209 от 26.07.2011 г. на III гр. отделение по гр. д. № 1462/2010 г. на ВКС.

В мотивите на Решение № 671 от 09.11.2010 г. на IV гр. отделение по гр. д. № 875/2010 г. на ВКС състав на съда застъпва разбирането, че законът не изисква да има причинно - следствена връзка между престъпната дейност и придобиването на имуществото на значителна стойност и че то подлежи на отнемане след като не е доказано да е придобито със законни доходи на лицето. Според съда съгласно чл. 4 от ЗОПДИППД „трябва да може да се направи основателно предположение, че придобитото е свързано с престъпна дейност на лицата, но това предположение законът извежда от липсата на данни на законни източници на доход. Не се изисква връзка конкретно с престъпната дейност, за която лицето е осъдено”. В този смисъл е и Определение № 596 от 08.05.2013 г. на IV гр. отделение по гр. д. № 1055/2012 г. на ВКС, в мотивите на което също се посочва задължителна съдебна практика по чл. 290 ГПК.

Предвид изложеното и с оглед на преодоляване на противоречивата и неясна съдебна практика, на основание чл. 125 във връзка с чл. 124, ал. 1 от Закона за съдебната власт правя настоящото

И С К А Н Е:

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ на гражданската колегия при Върховния касационен съд да приеме тълкувателно решение по следните въпроси:

Необходимо ли е да съществува връзка между конкретната престъпна дейност по чл. 3, времето на нейното осъществяване и придобитото имущество, за да се постанови отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност по реда на ЗОПДИППД (отм.)?

Достатъчно основание ли е да не е установен законен източник на доходите за придобиване на имуществото през проверявания период по реда на ЗОПДИППД (отм.), за да е налице основателно предположение, че имуществото е придобито от престъпна дейност?

Прилагам копия на следните съдебни актове:

- Решение № 750 от 13.12.2010 г. на IV гр. отделение по гр. д. № 952/2009 г. на ВКС;
- Решение № 834 от 23.12.2010 г. на IV гр. отделение по гр. д. № 1417/2009 г. на ВКС;
- Решение № 17 от 26.04.2011 г. на III гр. отделение по гр. д. № 462/2010 г. на ВКС;
- Решение № 209 от 26.07.2011 г. на III гр. отделение по гр. д. № 1462/2010 г. на ВКС;
- Решение № 671 от 09.11.2010 г. на IV гр. отделение по гр. д. № 875/2010 г. на ВКС;
- Определение № 596 от 08.05.2013 г. на IV гр. отделение по гр. д. № 1055/2012 г.

**КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ –
ОМБУДСМАН
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

